

Rajčenka (Tomarillo, Tomatilla) – *Cyphomandra betacea*

Původ:

Rostlina je svým původem z vysokohorských oblastí And. V současné době se hlavně pěstuje v horách tropů a subtropů. Plantážním způsobem se pěstuje v Africe, Austrálii a na Novém Zélandě.

Botanická charakteristika:

Rajčenka je ve své domovině stálezelený keř 3-4m vysoký, v našich podmínkách dorůstá do výšky dvou metrů a v zimním období dochází ke spádu listů. Má rychlý růst, a proto se dá pěstovat v okrasných zahradách z určitých dále popsaných zásad. Rostlina rodí druhým rokem, plody zrají na podzim a při teplém přezimování dozrávají celou zimu. Listy jsou 15-20 cm dlouhé, oválné až srdčité, mírně plstnaté se zřetelným žilkováním. Řapíky listů jsou velmi křehké. Květy jsou podobné květu brambor. Jsou narůžovělé a začínají se vytvářet během května. Plody jsou až 5 cm dlouhé mnohosemenné bobule. Mají podobně jako rajče tenkou lesklou slupku žlutooranžové barvy. Dužina je pevná, rosolovitá a semena jsou tmavá. Plody se konzumují i se slupkou.

Využití:

Zralé plody se konzumují v čerstvém stavu, nebo se mohou dále různě zpracovávat. Plody se žlutou slupkou bývají chutnější. Jsou sladké s mírně kyselkavou příchutí. Červeně zbarvené plody mají chuť o něco trpčí. Dobře vyzrálé plody jsou kyselkavé, osvěžující s jemným nádechem chuti ananasu, jahod a černého rybízu.

Pěstování:

Rostliny se pěstují v běžném zahradním substrátu s přidavkem šterku. Na pěstování použijeme větší nádobu nebo v případě letnění drátěný koš, který zapustíme koncem května na světlé místo v zahradě do země. Chráníme ji však před prudkými paprsky slunce. Optimální teplota pro tuto rostlinu je kolem 20 °C, v zimě pak 5-10 °C. Zálivka by měla být hojná a jednou týdně by měla být s přidavkem hnojiva. Při pěstování v nádobě každý rok rostlinu přesazujeme do větší nádoby čerstvou zeminou. Zvadlé větve odstraníme. Velké rostliny na jaře seřízneme. Při letnění v zahradě rostlinu včas přemístíme před chladem na zimní stanoviště vždy na světlé místo a omezíme zálivku.

V druhém roce, kdy už rostlina plodí, doporučujeme při přemístění na zimní stanoviště odstranit plody, které nemají šanci uzrát, a necháme tzv. dojít jen plody větší. Při uzrání těchto plodů poskytneme rostlině zimní klid s omezenou zálivkou. Neuškodí jí i občasné vyschnutí. Dalším rokem pak v březnu nebo dubnu rostlinu seřízneme, přesadíme do větší nádoby a začneme postupně zalévat. Při pěstování v koši koncem května opět přesadíme na letní stanoviště i s košem.